



Číslo: 5066/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od **01. 03. 2022 do 03. 03. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, J. V. Dolinského 2, Martin	
Zriaďovateľ	Mesto Martin

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Ivan Hrozienčík, riaditeľ školy

Mgr. Zdenko Božanský, zástupca riaditeľa školy

PaedDr. Anna Štefánková, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5066/2021-2022 zo dňa 21. 02. 2022
inšpekciu vykonala:

Mgr. Eva Pazúriková, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole, výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v materskej škole povinné.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v mestskej materskej škole (ďalej len MŠ, škola) s vyučovacím jazykom slovenským. Predprimárne vzdelávanie škola poskytovala 136 deťom v šiestich triedach s celodennou organizáciou výchovy a vzdelávania (ďalej len V a V). V dvoch triedach pre deti vo veku 3 až 4 roky bolo zaradených 42 detí. V ďalších dvoch triedach pre deti vo veku 4 až 5 rokov sa predprimárne vzdelávalo 44 detí. V triede pre deti vo veku 4 až 5 rokov boli začlenené 2 deti, ktoré plnili povinné predprimárne vzdelávanie (ďalej len PPV) mimo územia Slovenskej republiky. V dvoch triedach pre deti vo veku 5 až 6 rokov plnilo PPV 50 detí. Škola bola spádovou MŠ pre 32 detí, z inej spádovej oblasti vzdelávala 18 detí. Školskú spôsobilosť nedosiahlo 8 detí, ktoré pokračovali v plnení PPV. Výchovu a vzdelávanie detí PPV zabezpečovali 4 pedagogickí zamestnanci, vrátane zástupkyne riaditeľa školy.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Formálne predpoklady pre zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania

Predprimárne vzdelávanie škola uskutočňovala podľa Školského vzdelávacieho programu „Martinské Slniečka“ (ďalej len ŠkVP), ktorý bol vypracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ďalej len ŠVP). V dokumente boli implementované pokyny a usmernenia týkajúce sa cieľov a obsahu vzdelávania detí plniacich PPV. Rovnako v ňom boli zadané stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej len VVČ) týkajúce sa PPV a taktiež podporné aktivity¹ s ním súvisiace.

Školský poriadok deklaroval pravidlá, postupy a usmernenia súvisiace s PPV, ako aj podmienky prednostného prijímania detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v MŠ povinné.

V a v triedach, v ktorých boli zaradené deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, bola zabezpečená dvomi pravidelne sa striedajúcimi učiteľkami. Denný poriadok akceptoval výchovno-vzdelávacie potreby detí, podmienky MŠ, organizačné podmienky V a v určené ŠVP. Počet zaradených detí v triedach bol v súlade s príslušnými ustanoveniami školského zákona a tiež s kapacitou školy určenou prevádzkovým poriadkom, schváleným regionálnym úradom verejného zdravotníctva (ďalej len RÚVZ).

Z obsahu predložených zápisníc zo zasadnutí pedagogickej rady a tiež z rozhovorov so zástupkyňou riaditeľa školy vyplynulo, že jej členovia sa zaoberali interným vzdelávaním² so zameraním na PPV, vyhodnocovaním VVČ, monitorovaním napredovania detí, ktoré plnia PPV a tiež prezentovaním zistení zástupkyne riaditeľa školy z realizovanej kontrolnej činnosti. V rámci zasadnutí metodického združenia učiteľky kreovali odborné portfólio vo vzťahu k PPV a tiež si vzájomne odovzdávali poznatky z uvedenej oblasti.

Učiteľky, ktoré zabezpečovali predprimárne vzdelávanie spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca MŠ.

Priestorové usporiadanie, materiálne vybavenie³ a funkčné členenie tried, ostatného interiéru a exteriéru, ktoré využívali deti plniace PPV, zohľadňovali ich potreby a spĺňali štandard určený ŠVP.

Riaditeľ školy rozhodoval v súlade so všeobecným predpisom o správnom konaní o prijatí/neprijatí dieťaťa do MŠ na základe žiadosti zákonného zástupcu, ktorej súčasťou bolo potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti od všeobecného lekára pre deti a dorast a tiež údaj o povinnom očkovaní. U dieťaťa, ktoré nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodoval o pokračovaní plnenia PPV na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu. Rozhodnutia o prijatí dieťaťa do MŠ vydal do 15. júna, ktorý predchádzal aktuálnemu školskému roku. V školskom poriadku boli zapracované školským zákonom určené podmienky prednostného prijatia detí, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania povinné, čo riaditeľ školy pri ich prijímaní do MŠ rešpektoval.

¹ Projekty: V kráľovstve Špindžura; Evička nám ochorela; Proxík; Tajomstvo rozprávok; Zachráňme našu Zem; krúžková činnosť: oboznamovanie s cudzím jazykom, výtvarný krúžok a preventívny program „Príprava do školy so psíkom Labkom a Uškom“; športové kurzy: lyžiarsky, plavecký, škola v prírode

² Manuál Predprimárne vzdelávanie detí; metodický materiál: PPV: Sprievodca cieľmi a obsahom; najčastejšie otázky súvisiace s povinným predprimárnym vzdelávaním; orientačná skúška školskej zrelosti

³ Hrový materiál a učebné pomôcky na rozvíjanie logického myslenia, zmyslového vnímania, predčitateľskej, matematickej, digitálnej, prírodovednej, hudobnej gramotnosti a tiež jemnej i hrubej motoriky; detská literatúra rôznych žánrov; telovýchovné náčinie; spotrebný materiál a iné

1.2.2 Výchovo-vzdelávacia činnosť

Priebeh a výsledky V a V z hľadiska činnosti učiteľky a učenia sa detí boli sledované hospitáciami v dvoch triedach pre deti vo veku päť rokov až šesť rokov v čase všetkých dopoludňajších činností. Počas hospitácie bolo v jednej triede prítomných 17 detí, a v druhej 21 detí, ktoré plnili PPV.

Učiteľky vo všetkých formách denných činností vytvorili vhodné podmienky pre realizáciu VVČ a dosiahnutie stanovených zámerov ovplyvňujúcich celostný osobnostný rozvoj detí. Využívali vhodné a účinné stratégie⁴, rešpektovali ich potreby a záujmy, zabezpečili integrované prelínanie vzdelávacích oblastí.

V hrových aktivitách, ale aj v priebehu celého dňa učiteľky cez zážitkové a skúsenostné učenie sprostredkovali deťom informácie o preberanej téme a umožňovali im ich prakticky uplatniť vo verbálnej i neverbálnej rovine v prepojení na známe poznatky. V rôznych učebných situáciách deti preukazovali evidentný záujem o nadobúdanie vedomostí a spôsobilostí. Kognitívne a učebné kompetencie si rozvíjali identifikáciou hudobných nástrojov a ich triedením na skupiny⁵ podľa druhu. Priamo pozorovali mechanický metronóm, zoznamovali sa s jeho funkciou a využitím pri udržiavaní rovnomerného rytmu pri hudobnej skladbe.

Prírodovedné poznanie deti preukázali verbálnym opisom podmienok zabezpečujúcich klíčenie a rast rastlín. Rovnako správne prezentovali poznatky týkajúce sa vesmírnych telies. So záujmom diskutovali o Zemi a iných planétach ako súčasti vesmíru.

Osvojené vedomosti súvisiace s matematickou gramotnosťou deti preukázali počítaním po jednom, určovaním počtu i jeho porovnávaním (viac, menej), poznaním grafických znakov číslíc a tiež správnym rozlišovaním geometrických tvarov. V jednej triede učiteľka zadávala deťom problémové úlohy s rozličnou náročnosťou, čím efektívne podporovala napredovanie jednotlivcov. V druhej triede diferencovanie činností, učebných problémov a z nich vyplývajúcich úloh vzhľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby absentovalo.

V jednej triede učiteľka umožnila deťom manipulovať s rôznymi druhmi klavírov, na ktorých, s využitím notového záznamu s farebne očíslovanými notami, vedeli zahrať melódiu detskej piesne.

Výber učebných pomôcok⁶ učiteľky prispôbovali preberanej téme, rozvojovej úrovni a preferenciám detí. Ich premyslený výber stimuloval vnútorný záujem detí a napomáhal pochopeniu vzájomných súvislostí týkajúcich sa predmetu poznávania.

Nápaditosť, fantáziu a tiež primerané manipulačné zručnosti deti prejavili počas konštruktívnych hier s rôznymi druhmi stavebníc, pričom zručne tvorili trojrozmerné priestorové zostavy. Dokázali konštruktívne skladať aj podľa schematickej predlohy, dodržiavali postupnosť jednotlivých krokov. Vlastnú tvorivosť detí uplatnili aj pohybovým stvárnením podľa rytmu reprodukovanej skladby na klavíri.

Len v jednej triede deti využívali digitálne technológie ako prostriedok riešenia učebných problémov. So záujmom samostatne riešili úlohy a pomocou tlačidiel programovali digitálnu hračku Bee-Bot. Na štvorcovej sieti plánovali a programovali cesty s rôznou náročnosťou, prechádzali určené trasy, pričom dodržiavali správne poradie úkonov.

⁴ Adekvátne postupy; aktivizujúce metódy – kooperatívne, skupinové, zážitkové a skúsenostné učenie sa detí – metóda hrania sa na získavanie informácií, diskusné metódy

⁵ Dychové; klávesové; strunové

⁶ Orffov inštrumentár; metronóm; klavír; detská hudobná kniha s notovým záznamom „Zahraj si pesničku s Otíkom“; Interaktívna tabuľa; Bee-Bot; rôzne druhy stavebníc; výtvarný materiál; telocvičné náčinie (farebné šatky, kvety); makety písmen

Rozvíjanie komunikatívnych kompetencií detí učiteľky podporovali vedením vzájomných rozhovorov a spevom detských piesní. Deti aktívne a spontánne nadväzovali rečový kontakt s rovesníkmi, učiteľkou, a aj s inými dospelými. Používali spisovnú podobu materinského jazyka, uplatňovali osvojené komunikačné kompetencie. V rozhovoroch prezentovali svoje názory, pocity, myšlienky a zážitky prostredníctvom jednoduchých i rozvitých viet. Avšak len v jednej triede deti dokázali uplatniť hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti vo vzťahu k pokrokom, alebo stanoveným kritériám. Obsahu komunikácie deti rozumeli, poznali význam a funkciu písanej reči. Primerane sa orientovali v grafických návodoch, vytvorených mapách aj v hudobnej knihe, vedeli spracovávať a prezentovať informácie. Fonemické uvedomovanie bolo efektívne podporené analyticko–syntetickými hrami so slovami, počas ktorých rozlišovali a určovali hlásku na začiatku slova, členili slová na slabiky, rytmizovali ich hrou na telo, vytvárali rytmický sprievod k piesni. Elementárne základy predčitateľskej gramotnosti preukázali pri hre s písmenami, keď ich vyhľadávali a skladaním tvorili slová alebo svoje meno.

Vo výtvarných činnostiach s tvarom na ploche⁷ aj v priestore⁸, pri písaní rôznych slov a tiež svojho mena deti preukázali vizuálno-motorickú koordináciu a zároveň schopnosť dodržať sklon, veľkosť, tvar aj zoskupenie písmen (znakov). U viacerých však bolo pozorované nedodržiavanie zásad správneho sedenia pri stole a tiež nesprávne držanie grafického materiálu.

Do zdravotného cvičenia sa deti aktívne a s radosťou zapojili. Dokázali zaujať rôzne polohy a základné postoje, uplatňovali telesné schémy správneho držania tela, ovládali techniku vykonávania základných lokomočných pohybov. Adekvátne manipulovali s telocvičnými náčiním (šatky, kvety), reagovali na telovýchovnú terminológiu a tiež pravo-ľavú orientáciu. Primeranú pohybovú koordináciu s uplatňovaním pohybových schopností a zručností preukázali spontánnymi a riadenými pohybovými hrami v areáli školy.

Len v jednej triede učiteľka deti zreteľne a zrozumiteľne oboznámila so zámermi denných činností, čím podnecovala motiváciu detí k dosahovaniu určených výkonov. Denné činnosti učiteľky v triedach monitorovali, priebežne hodnotili a oceňovali výkony detí. V závere realizovaných aktivít boli však deťom poskytnuté informácie o dosiahnutých výsledkoch ich učenia sa taktiež len v jednej triede.

V obidvoch triedach prevládala pozitívna a priaznivá učebná atmosféra podporovaná dodržiavaním stanovených pravidiel. Učiteľky boli k deťom prívetivé, viedli ich k tolerancii, čo priaznivo formovalo vzájomné vzťahy. V priebehu hier a hrových činností podľa výberu detí, v hudobných i pohybových činnostiach a tiež počas pobytu vonku deti úspešne kooperovali a vzájomne si pomáhali, čím preukázali sociálne a personálne kompetencie.

2 ZÁVERY

V aktuálnom školskom roku PPV v MŠ plnilo 52 detí, z nich 2 deti mimo územia Slovenskej republiky. Školskú spôsobilosť nedosiahlo 8 detí, ktoré pokračovali v plnení PPV.

MŠ mala na realizáciu PPV vytvorené vhodné personálne, priestorové, materiálno-technické podmienky, ako aj podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia detí pri V a V. *K pozitívnym stránkam* týkajúcich sa formálnych predpokladov pre zavedenie PPV patrila činnosť pedagogickej rady a metodického združenia. V rámci ich zasadnutí sa jej členovia

⁷ Spontánne kreslenie; kresba vesmírnej mapy aj mapy mesta Martin; obkresľovanie makiet písmen

⁸ Modelovanie valca medzi dlaňou a položkou; skladaním papiera technikou prekladania - harmonika

aktívne zaoberali interným vzdelávaním so zameraním na PPV, tvorbou portfólia a vzájomným odovzdávaním poznatkov v uvedenej oblasti, vyhodnocovaním VVČ, monitorovaním detí a tiež prezentovaním zistení zástupkyne riaditeľa MŠ z kontrolnej činnosti.

ŠkVP bol vypracovaný v súlade so ŠVP a aktuálnym právnym stavom. Škola v základných dokumentoch MŠ (ŠkVP, školský poriadok) deklarovala osobitosti, pokyny, postupy a usmernenia súvisiace s PPV. Rozhodovanie riaditeľa školy bolo v súlade s procesúrnou a obsahovou stránkou implementovania aktuálneho právneho stavu, pokynov a usmernení súvisiacich s PPV.

Pozitívnou stránkou V a V z hľadiska vyučovania učiteliek bolo vytvorenie vhodných podmienok pre realizáciu VVČ, poskytovanie deťom priebežnej spätnej väzby a tiež účelné využívanie hračiek a učebných pomôcok. Počas V a V v triedach prevládala priaznivá učebná atmosféra. Prostredníctvom zážitkového a skúsenostného učenia sa si deti rozširovali svoje poznanie najmä v prírodovednej a hudobnej oblasti. Preukázali komunikatívne, kognitívne a učebné kompetencie, elementárne základy predčitateľskej, matematickej a sociálnej gramotnosti a tiež vizuálno-motorickú koordináciu a primerané manipulačné zručnosti. Nápaditosť a vlastnú tvorivosť deti uplatnili v konštruktívnych hrách a tiež v pohybovej improvizácii podľa rytmu reprodukovanej skladby. Základné lokomócie deti vykonávali adekvátne, počas zdravotného cvičenia dokázali zaujať rôzne polohy a základné postoje. Vhodne interpretovali svoje myšlienky, pocity, predstavy, aj nadobudnuté skúsenosti. Hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti deti dokázali uplatniť len v jednej triede.

SILNÉ STRÁNKY

- aktualizovanie osobitostí, pokynov, usmernení súvisiacich s PPV v základných dokumentoch MŠ a ich implementovanie do chodu a fungovania MŠ;
- činnosť pedagogickej rady a metodického združenia vo vzťahu k podpore rozvíjania detí, ktoré plnili PPV;
- priestorové a materiálne vybavenie MŠ.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenia školy na diferencovanie činností a učebných problémov s ohľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí; oboznámenie detí so zámermi a očakávaniami a uplatňovanie záverečného hodnotenia;
- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenia školy na podporovanie rozvíjania digitálnych kompetencií detí, grafomotorickej gramotnosti a hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí detí.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program „Martinské Slniečka“;
2. školský poriadok; denný poriadok;
3. prevádzkový poriadok; rozhodnutie RÚVZ;
4. triedne knihy;
5. týždenný rozsah hodín priamej VVČ;
6. plán profesijného rozvoja; ročný plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov;
7. doklady o vzdelaní a ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov;
8. zápisnice z rokovania pedagogickej rady a metodického združenia;
9. osobné spisy detí; rozhodnutia vydané riaditeľom školy; žiadosti o prijatie dieťaťa do MŠ; potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast; kritériá prijímania detí do MŠ;
10. plán kontroly VVČ; hospitačné záznamy;
11. záznamy z pedagogickej diagnostiky.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Eva Pazúriková

Dňa: 25. 03. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Eva Pazúriková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovední vedúci zamestnanci:

Mgr. Ivan Hrozičnik, riaditeľ školy

PaedDr. Anna Štefánková, zástupkyňa riaditeľa školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 31. 03. 2022 v Martine:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Eva Pazúriková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Ivan Hrozičnik

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Ivan Hrozičnik, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Eva Pazúriková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti